

AUCA de l'*Alei-alei*

Nadal a Capdepera

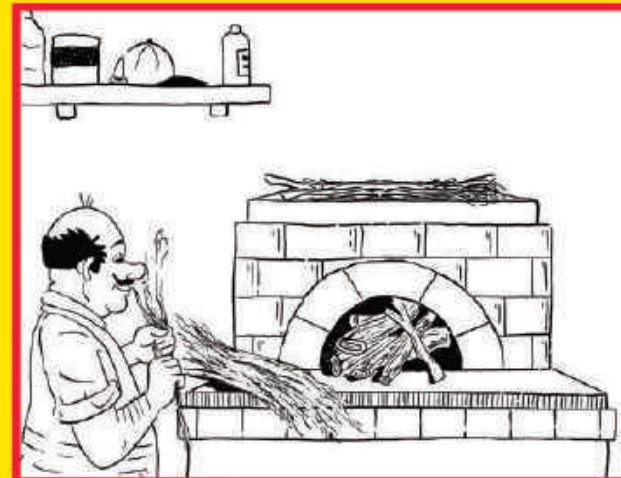
Pere Orpí Ferrer - Pep Esteva Nicolau

Fa molts d'anys, a Capdepera,
el dissabte de Nadal
els al·lots feien gran festa
pels carrers, amunt i avall.

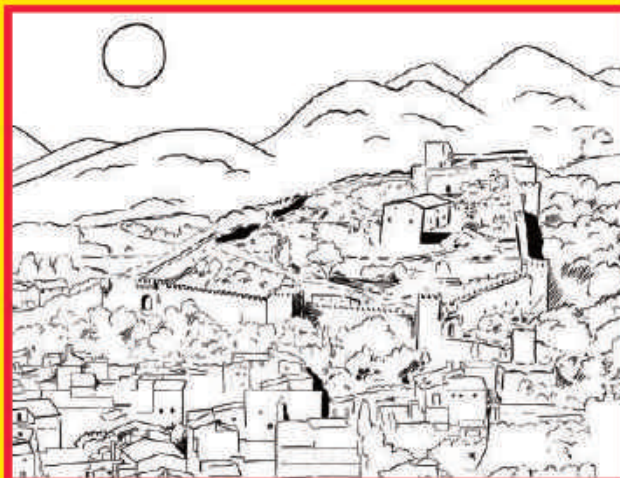
Brandaven manats de faies
amb el cap prim ben encès,
i en processó bullanguera
cantaven: *Alei! Alei!...*

Segant flors de carritxera
i assecant-les en el forn,
els pares en feien torxes
per bergantells i minyons.

Entorn del Mediterrani
i a redols del Pirineu
el foc fou símbol de festa
cap al solstici d'hivern.

També servà Capdepera
de temps immemorial
l'*Alei-alei*, com un ritu
mig profà, mig cristià.

Sia quin sia l'origen,
l'*Alei-alei* de Nadal
porta ressons d'exultança
com l'*Al·leluia* pasqual.

AUCA de l'*Alei-alei*

per dibuixar

Text: Pere Orpí Ferrer. Imatges: Pep Esteva Nicolau
2023

1

**Fa molts d'anys, a Capdepera,
el dissabte de Nadal
els al·lots feien gran festa
pels carrers, amunt i avall.**

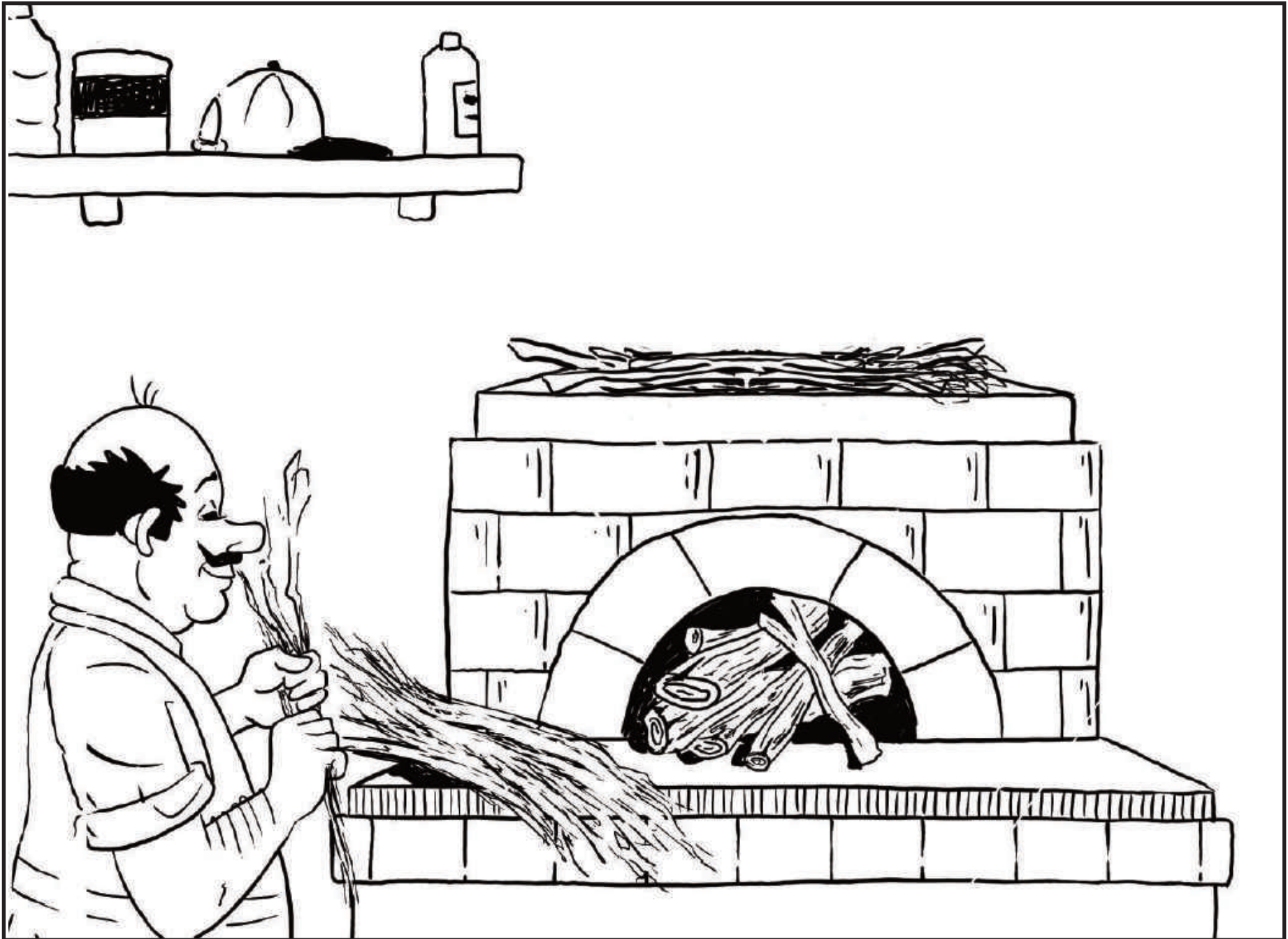
2

**Brandaven manats de faies
amb el cap prim ben encès,
i en processó bullanguera
cantaven: Alei! Alei!...**

3

**Segant flors de carritxera
i assecant-les en el forn,
els pares en feien torxes
per bergantells i minyons.**

4

**Entorn del Mediterrani
i a redols del Pirineu
el foc fou símbol de festa
cap al solstici d'hivern.**

5

**També servà Capdepera
de temps immemorial
l'Alei-alei, com un ritu
mig profà, mig cristià.**

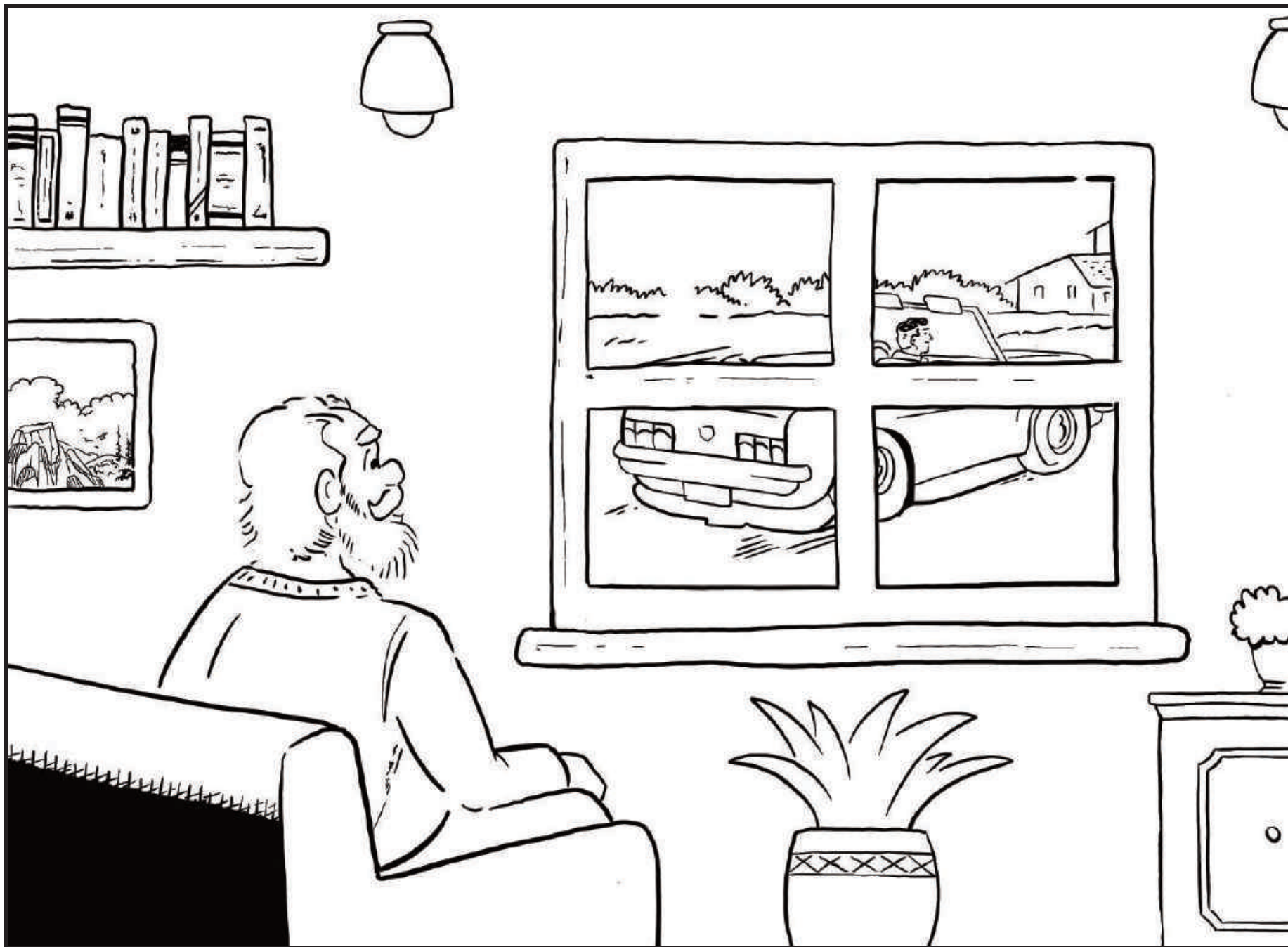
6

**Sia quin sia l'origen,
l'*Alei-alei* de Nadal
porta ressons d'exultança
com l'*Al-leluia* pasqual.**

7

**Fa temps, l'Illa de la Calma
en molts de punts ha mudat,
perdent una gran riquesa
de costums i rituals.**

8

**A Capdepera les faies
no cremaven pel carrer,
quedant-ne sols una espira
dins el record dels més vells.**

9

**Fa pocs anys, per sort del poble,
la festa ha reviscolat,
i ara els al·lots comparteixen
l'alegria amb els més grans.**

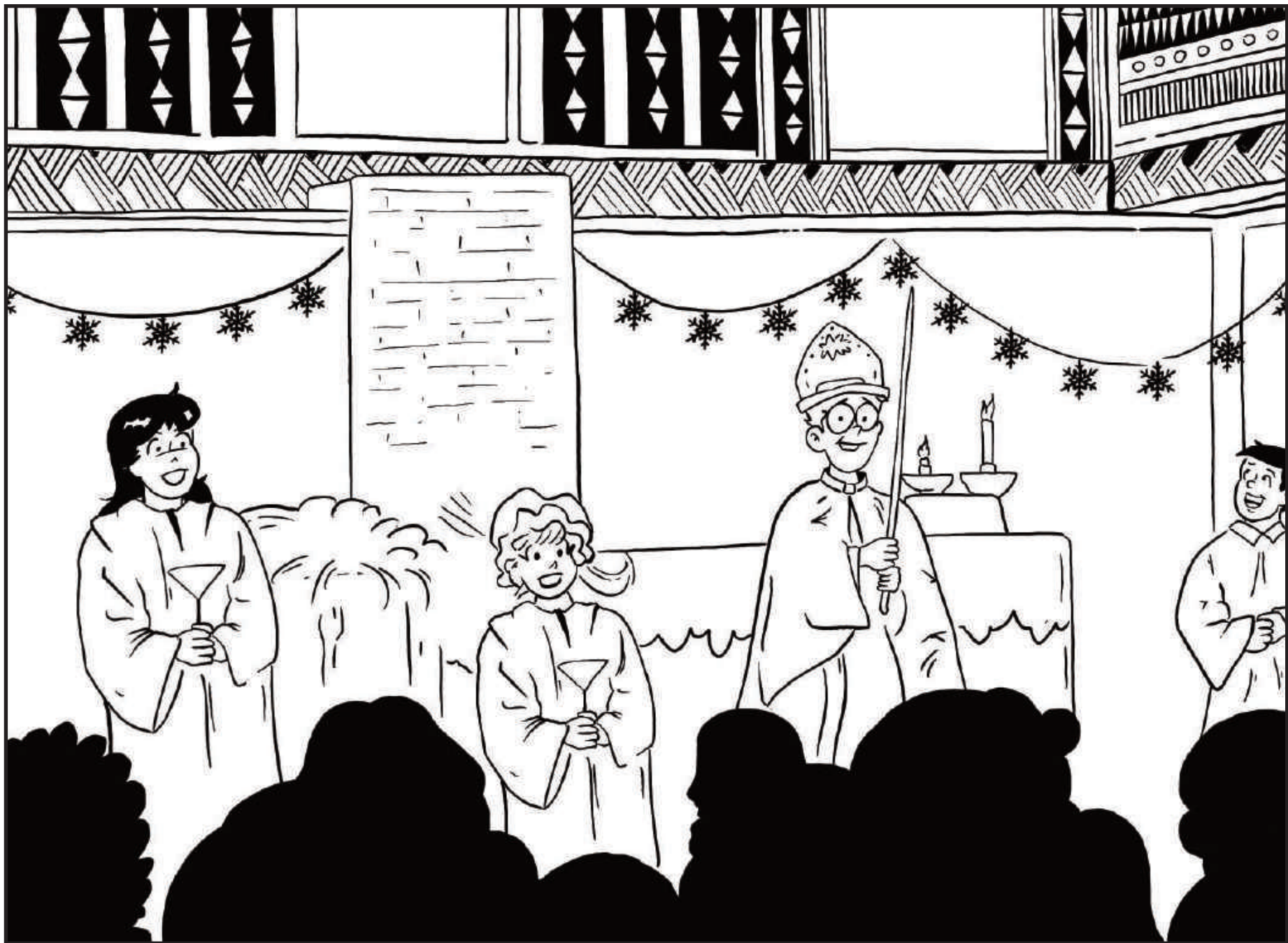
10

**Que poguem gaudir per sempre
d'aquest llegat dels padrins.
I amb germanor i esperança
cantem fort els gabellins:**

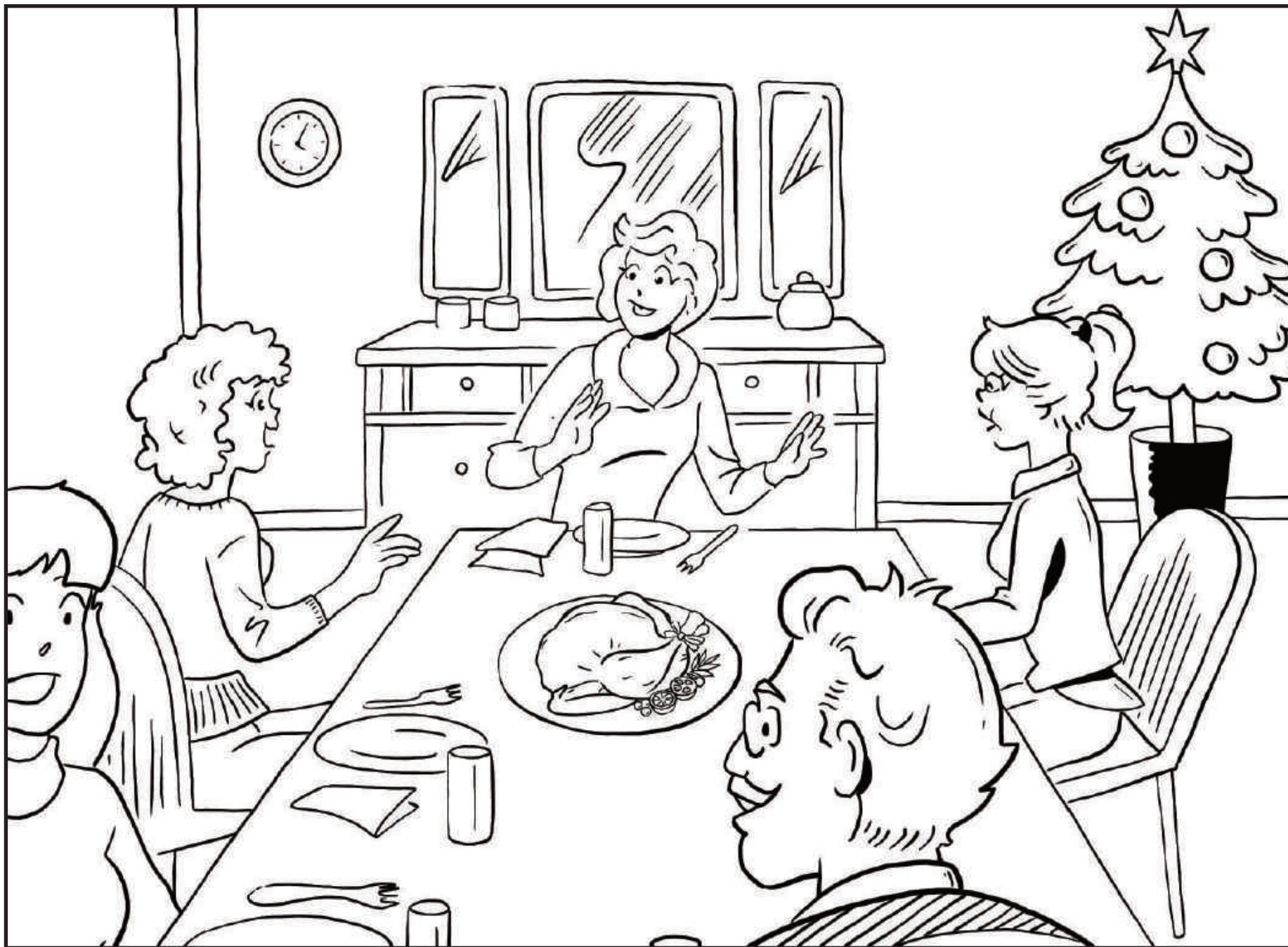
11

***Alei-alei!
Penjant amb un cabell,
anit, anit,
un gall farcit.***

12

***Demà, demà,
el mos hem de menjar.
Passat demà
el mos hem d'acabar...***

1
Fa molts d'anys, a Capdepera,
el dissabte de Nadal
els al·lots feien gran festa
pels carrers, amunt i avall.

2
Brandaven manats de faies
amb el cap prim ben encès,
i en processó bullanguera
cantaven: Alei! Alei!...

3
Segant flors de carritxera
i assecant-les en el forn,
els pares en feien torxes
per bergantells i minyons.

4
Entorn del Mediterrani
i a redols del Pirineu
el foc fou símbol de festa
cap al solstici d'hivern.

5
També servà Capdepera
de temps immemorial
l'Alei-alei, com un ritu
mig profà, mig cristià.

6
Sia quin sia l'origen,
l'Alei-alei de Nadal
porta ressons d'exultança
com l'Al·leluia pasqual.

.....

7
Fa temps, l'Illa de la Calma
en molts de punts ha mudat,
perdent una gran riquesa
de costums i rituals.

8
A Capdepera les faies
no cremaven pel carrer,
quedant-ne sols una espira
dins el record dels més vells.

9
Fa pocs anys, per sort del poble,
la festa ha reviscolat,
i ara els al·lots comparteixen
l'alegria amb els més grans.

10
Que poguem gaudir per sempre
d'aquest llegat dels padrins.
I amb germanor i esperança
cantem fort els gabellins:

11
Alei-alei!
Penjant amb un cabell,
anit, anit,
un gall farcit.

12
Demà, demà,
el mos hem de menjar.
Passat demà
el mos hem d'acabar...

Pere Orpí Ferrer
Cala Rajada, octubre 2020

Foto: Toni Alzina. 2021

La festa de l'*Alei-alei* a Capdepera, és una tradició única a Mallorca que l'any 2018 la recuperàrem després de més de 50 anys de no celebrar-la.

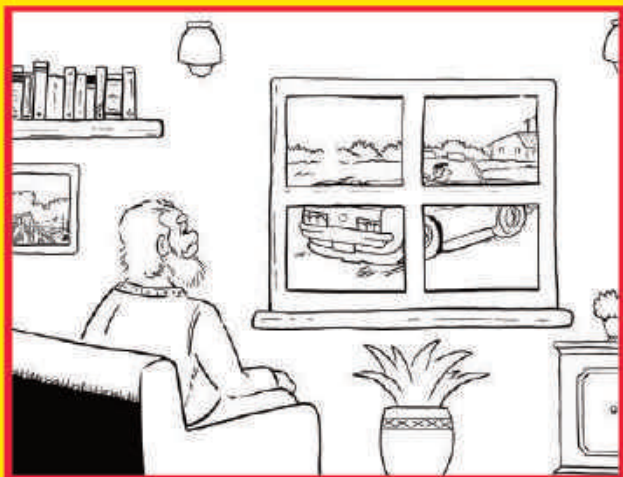
A Capdepera, tothom que de petit va celebrar l'*Alei-alei* ho recorda amb gran alegria. La festa era tan senzilla com intensa: el dissabte de Nadal, entrada de fosca, els padrins feien uns focs enmig dels carrers i els nins i nines podien jugar amb foc. Córrer amb un manat de *faies* enceses cantant o recitant la cançoneta:

«Alei, alei,
penjant amb un cabell.
Anit, anit,
un gall farcit.
Demà, demà,
el mos hem de menjar.
I passat demà,
el mos hem de acabar”.

La festa del foc de Nadal és d'origen pre-cristià. Celebra el solstici d'hivern, és a dir, quan el dia comença a créixer i la llum guanya a la fosca. Fa molts d'anys fou recollida en la tradició cristiana que celebra el naixement del Bon Jesús. El mateix nom, *alei-alei*, és una contracció de la paraula *al·leluia*.

És una festa que té una relació intensa amb altres festes o celebracions de la Mediterrània i que el Consell de Mallorca ha inclòs a l'inventari del patrimoni cultural immaterial de Mallorca.

Per això ens agradaria convidar-vos a compartir i gaudir d'aquesta senzilla festa gabellina que té com a protagonistes els infants i que ara celebrem dia 18 de desembre. El dia de l'Esperança; a les 18h al Castell i a la plaça de l'Orient encendrem les *faies* i farem un recorregut pel poble.

Fa temps, l'Illa de la Calma
en molts de punts ha mudat,
perdent una gran riquesa
de costums i rituals.

A Capdepera les faies
no cremaven pel carrer,
quedant-ne sols una espira
dins el record dels més vells.

Fa pocs anys, per sort del poble,
la festa ha reviscolat,
i ara els al·lots comparteixen
l'alegria amb els més grans.

Que puguem gaudir per sempre
d'aquest llegat dels padrins.
I amb germanor i esperança
cantem fort els gabellins:

Alei-alei!
Penjant amb un cabell,
anit, anit,
un gall farcit.

Demà, demà,
el mos hem de menjar.
Passat demà,
el mos hem d'acabar...

Ho organitza: l'Obreria de l'Esperança, l'Associació empresarial de Capdepera i l'Associació cultural Cap Vermell

Dipòsit Legal: PM 0000-2023

Impressió: Ulzama Digital